

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.

Transilvania.

Importantia strategica a Transilvaniei

facia cu deslegarea cauzei orientale si Romani'a.

In anulu 1854, pe candu poterile aliate occidentale se lupta pentru a sfarma prevalenti'a Rusiei in Oriente si pentru asigurarea cumpanei drepte europene cu nimicirea Sevastopolei, unde sangerau impreuna in lupta cerbicoasa, unu generalu austriacu, diplomatu si politicu mare scrisese din isvorulu autenticu alu diplomatiei europene o carticica intitulata: „Politica Rusiei si Principatele danubiane“. Elu deduse istori'a belului in contra Rusiei cu o consecintia patrundietoria, luminandu opiniunea publica, ca caus'a Orientelui e una cauza universala a Europei, a carei opiniune s'a formatu din caus'a belului ruso-turcescu si s'a indreptatu de aici incolo, in contra Rusiei. Elu -si descoperi simbolulu credintii sale politice bine informate in caus'a acésta si cu multa cunoscintia strategica, care merita a se improspeta acum, candu vedemu, ca d. e. si „Magyar Polgár“, pledéza in favórea acestei importantie strategice, si candu vorbesce cá drumulu de feru Oradea-Clusiu se se aduca pela Muresiu Osiorheiu si la Brasiovu catra Carpati, din caus'a strategiei celei importante a Transilvaniei, care din Carpati dominéza preste siesurile Romaniei, pana la marea négra. —

Se vedemu dara mai anteu, care fu in 1854 punctulu de plecare alu politicei europene din principiulu ecilibriului europénu:

„Osia principale a imperiului rusescu este riulu Volg'a, adica linia dintre Petruburgu si Astracanu“, dice generalulu diplomatu Fikelmont, „pe acésta linia se afla provinciele Rusiei cele cu industria, districtele cele mari militari, fortaretiele si locurile sale sante (Moscvasia), totu ce e departatu de acésta arteria de viétia este fara taria cu atatu mai nepotintiosu, cu catu mai departatu; prin urmare Rusi'a, déca ar' fi cu minte, n'ar trebui se caute nimica pe departe dincóce de Nistru (adica Besarabi'a si Romani'a), pentruca nu e in stare de a se apera; ci déca totusi ei casiuna Rusiei, cá se puna man'a pe Principatele danubiane (cum se incorda); apoi ea nu le-ar' poté tiené si apera pe acéstea, decatu numai atunci, déca va intrupa cu acelesi si Bucovin'a si Transilvani'a. Rusi'a socotindu tóta poterea sa la unu locu ar' poté ocupá Principatele, n'ar fi inse in stare ale poté tiené cá ale sale, de catu numai asigurandusile in altu modu si pentru totu viitoriulu. Dar' Rusi'a nici de cum nu -si asecura Principatele danubiene altmintrenea, decatu numai luandu si tragundu la sene si Bucovin'a si Transilvani'a. Inse fiinduca Rusi'a sta mortisiu a-si apera drepturile sale in Principate, cu acésta dá Austriei, cá se precépa fórté invederatu, planurile ei, adica ocuparea si a Bucovinei si a Transilvaniei.

Dar' Austri'a nu poté suferi acésta sub nici unu felu de conditiune, pentru ca Austri'a are dreptu asupra Dunarei, densei ei trebuiesce Dunarea intocma cá viétia, prin urmare Austri'a trebuie se se invoiesca cu Rusi'a, cá se desierte Principatele si se nu le mai ocupe nici odata; acésta

trebuie se se fa indata.

Pentru cá deti in adeveru intielesulu ecilibriulu

loru aliantiei germa.

apeloru, veti fi siliti

staturi midilocii la marea

si la Dunare. Acésta s'a spu.

facia in privinti'a Principatoru rom.

biei, pentru marea négra s'a aieptatu

este o neaperata urmare pentru marea baltica, C.

landi'a, Estlandi'a, Liflandi'a, Finlandi'a, Poloni'a.

Déca Prusi'a nu voiesce a fi pariete propertoriu in contra Rusiei, facase din provinciele ei si din cele rusesci dela marea baltica unu altu statu midilocu in locul ei. Istori'a universala, care cumpaneana de 300 ani catra apusu, se întórse acum catra resaritu, unde diace unu nou viitoriu si murii de granitu ai Rusiei nu suntu vreo pedeca pentru acésta epoca decideria scl. —

Acesta e fondulu politicei ce remase de atunci dela 1854 cá unu agregatu, ma cá una cardine, séu tietina, in giurulu careia se invertescu actiunile diplomatiei europene in favórea cumpanei drepte europene. Totu ce s'a facutu de atunci pana in momentulu de facia in Itali'a, Germani'a, Romani'a, Serbi'a etc., s'a facutu pe baza si in interesulu acelei politice; si totu ce e se se mai faca se adopta de catra diplomati'a européna numai asia, cum se póta intrá in cadrulu politicei acelei de fondu, pana candu se va duce in complementu, déca nu se va poticni prin restaurarea aliantieloru vechi. — Tractatulu de aliantia inchiatu intre Francia'a, Angli'a si Austri'a in 2 Decembre 1854 in in caus'a orientale a fostu primulu tractatu in directiunea politicei acesteia, care a avutu de rezultatulu tractatulu de Parisu si intemeierea si a statulu romanu suptu garanti'a poteriloru europene. De atunci pana la batali'a de Sadow'a 1866 nu s'a facutu nici o digresiune dela politic'a acea de fondu européna si ceea ce se vorbesce despre intentiunea Austro-Ungariei de a anexa pana la marea négra, nu are locu in cadrulu acelei politice, decatu numai in casulu, déca diplomati'a européna urgentata si informata bine reu s'ar convince, ca statulu Romani'a divergéza dela politic'a de fondu si nu vre a corespunde pretensiuniloru politicei europene in favórea sustinerii cumpanei drepte. De aici urmara si incordarile resp. de a discreditá conduit'a Romaniei in a-antea Europei, pentrucá se i se deneghe aplecarea si destoinici'a de a urma de sene dupa cerintiele acelei politice; candu apoi póte si ar' aflá calculu si strategi'a cea importanta, ce o posede Austro-Ungari'a in Transilvani'a, despre care pomeniramu la inceputu, ca vorbesce „M. P.“ si inca, dupa fantana rusésca. — (Va urmá.)

Brasiovu 3 Martiu n. Conf. Aséra se tienú si aici un'a conferintia electorale intrunita cá din sieptedieci membrii (din cari inse unii siliti de a faceri private, catra fine se departasera). La desbateri luá parte nu numai intieleginti'a ce se póte numi cu totu dreptulu superióre, intre care trei juristi de frunte, ci si din clasea comerciantiloru. Conferinti'a condusa cu multa intieleptiune si tactu de catra unu barbatu incaruntitu in servitiulu patriei nóstre si neobositu lucratoriu in interesele in-

sultatu cu...
tru abstinentia absoluta. Dup.
mandá mergerea eatoruva concetatu.
rinti'a din Miercurea. —

Domnule Redactoru!

In Nr. 6 alu pretiutuluu Dv. diuariu, unu romanu din Sacele, a impartasitu istoriculu caseloru pretoriali din comun'a Satulungu, didite mai numai cu bani romanesci, si pe cari, ar' voii acum trembitietorii libertatii, egalitatii si ai fratietatii, secuii din Sacele, érasí in semnu de adeverata fratietate, ale baga in pung'a dloru, si a face din tr'ensulu scóle maghiare.

Deci pentru cá O. P. cetitoriu se fia pe depunutu de adverulu celoru descoperite, venindu-mi acum la mana o copia dupa protestulu asternutu din partea romaniloru la inaltele ministerii de cultu si interne, ve rogu se binevoiti ai da pucinu locu in colónele stimatulu Dv. diuariu.

Inaltu ministeriu regescu de cultu si de interne!

Membrii umilitu subscrisi plenipotentiatu ai comiteteloru comunali si besericesci romane din comunele Satulungu (Hosszufalu), Cernatu (Csernátalu), Turchesiu (Türkös) si Bácsfalu in districtulu Brasiovului, amu intielesu, ca in 11 Ian. a. c. a esitu d. senatoru si inspectoru din Brasiovu Thomas Langer in comun'a Satulungu, si in urm'a ordinatiunei inaltulu ministeriu a chiamatu din fiacare din mai susu numitele comune cate doi membrii inaintea dsale, spre ai intreba despre casele pretoriali, ce se afla in comun'a Satulungu sub Nr. 47 si adica:

- Candu s'au diditu acele case?
- Din ce fondu s'au diditu?
- Spre ce se intrebuintiaza astadi, si ce venitu aducu?
- Catu ar' fi astadi vrednice?
- Suntu in acelea case localitati potrivite, pentru o scóla cu patru clase si profesorii lor?

Inaltu ministeriu!

Aceste intrebari neasteptate si acésta procedura ne pusera cu totulu in mirare, cum? si pentru ce acésta cercetare? Ca-ci noi romanii nu scimu se fi avutu cu nimenea vreo cointielegere in privinti'a numiteloru case.

Casele amintite s'au facutu prin cele patru comuni mai susu numite, spre a servi cá localitati pentru fóst'a pretura c. r. din timpulu absolutismulu, pentru ca poporulu, — atatu romanii catu si maghiarii, — care numera la 30.000 suflete, voiea se aiba in midiloculu seu o espositura judecatorésca, cá se nu fia silitu pentru tóte lucrurile si cele mici, a alergá totu la Brasiovu.

Fiindu inse, ca comunele patru numite, cá fósté iobage Brasiovului, n'aveau nici macaru atatea venituri, cá se-si póta acoperi trebuintiele cele mai neaperate comunali, se intielege, ca tóte spesele urmate, cu cumpararea locului si cu didirea acelor case, au trebuitu se se arunce pe membrii comuneloru, si fiinduca maioritatea membriloru din aceste

Jeremia Verzea, parochu.
Zacharia Parvu.
Petru Manole.

Plenipotentiatii romanilor din Cernatu:
Ioane Verzea, parochu.
Dimitriu Ghimbessianu.

Plenipotentiatii romanilor din Turchesiu:
Nicolae Soiu, parochu.
Radu Pascu.

Plenipotentiatii romanilor din Bácsfalu:
Anastasiu Barsanu.
Vasilu Tibera.

Blasiu 25 Febr. Unu despartimentu de ingineri de ale companiei englese lucra aici si facu mesuraturile necesarie pentru tragerea drumului de feru. In anii trecuti inca s'au fostu facutu nescari lucrari pregatitoare. Atunci se planuia continuarea drumului dela Alb'a Iulia spre Brasiovu; pentru aceea mesuratorii de atunci au fostu alesu tiermurele stangu alu Ternavei mari. Acum inginerii mesura si calcula spesele pentru mai multe traseamente, din cari apoi la urma se va alege traseamentul celu mai favoritoriu pentru societatea englesa. Unulu din traseamentele aceste trece pre la marginea de media nopte a Blasiului, pre tiermurele dreptu alu Ternavei, — er' alalte doue suntu duse pre tiermurele stangu, prin Vez'a.

Se spera, cumca compania se va decide pentru celu de antaniu, carele ar' fi mai priintiosu si pentru dens'a si pentru publicu. Pentru compania, pentru ca locul situatu spre sore e mai statoriu si mai acomodat spre a trage drumuri pre elu, decatu celu intorsu spre media nopte; — er' pedecel localu pre latrea acest'a seu suntu mai pucine, seu in totu casulu nu mai multe ca pre unulu din alalte doue traseamente. Prin urmare spesele de constructiune tragunduse drumulu pre dincoce, nu ar' fi mai mari, pericolele mai mici si conservarea mai oftina.

Pentru publicu ar' fi mai favoritoria lini'a acest'a, ca tienutul ce radiema asupra acestei parti a drumului de feru, este in drept'a Ternavei mari. La Blasiu radiema vreo 10—15 sate dintre Sibiiu, Alb'a Iulia, Blasiu, Siec'a mare; — pre candu numerulu sateloru din drept'a Ternavei, cari sate la Blasiu ajungu mai cu indemana calea ferata, suie la multe dieci. Tote aceste voru fi mai aproape de drumulu de feru, deca acel'a se va trage pre tiermurele dreptu; tote aceste sate voru fi scutite in casulu acest'a de platirea vamei la podulu de pre Ternav'a mare si, ce este multu mai momentosu, tote satele aceste voru fi scutite de periclulu

*) Cu cuvenitulu respectu, or cu onore, ca de umilire ne garbovimu pre aduncu. — R.

ferate, candu odulu — cum iunea in Blae indeman'a osti, decatu

tele de pre castigá a — a —

: 1869.

apusenii ce comitatulu unoscu in publici au deualismulu, cu Ungari'a

natiunea romana aceea la alegerile participatu; si de si tre in care cu atentiune in cursulu si dezvoltarea lucrata nici cea mai mica ansa de a dela calea procederei si dela conduit'a

tomeiurile nostre dela inceputu ar' fi fostu nefundate, din contra le-au maritu, pentru aceea nici in viitoriu ne vomu poté parasi calea pe care ne aflamu; totusi, fiinduca cu pregatirile de alegeri pentru diet'a viitoria amu ajunsu la alu doilea vadu de trecere preste o unda, care dupa ce ne-au rumptu si smanatu din radecina asiedimentele stramosiesci, aruncandune pe unu uscatu, unde nu ne priesce, numai are de catu a ne imple cu nesipu, ca se nu ne mai cunosemu nici radecin'a, din care ne-amu smulsu, si fiinduca aceta este continuarea manoperei incepute, pentru care trebuie si se poftesce a fi cointiesi, nu facemu alta, decatu folosimu unu dreptu constitutionalu, de care se folosescu tote partite politice, candu ne adunamu spre a ne consulta asupra cestiunei dilei, asupra fiitoriloru alegeri, — urmandu exemplulu altora; si provocatu din partea mai multora onorabiluconnationali, mi ieau libertate a invita stimat'a inteligintia nationala si increditiu poporulu din muntii apuseni la o conferintia de cointielegere pe 4 Martiu c. n. la 11 ore in opidulu montanu Abrudu, unde, ajungundu cei ce voru binevoi a lua parte la aceta conferintia, voru fi incunoscientiati pe calea sa despre localulu adunarei. —

Mateiu Nicola,
advocatu.

M. Osiorheiu 27 Febr. 1869.

Domnule Redactoru! Ve rogu a primi urmatorele ronduri in colonele diuariului Dvotra.

In primaver'a trecuta aparu in diurnalulu „Romanulu“ anuciuru urmatoriu: „Albumulu Domnitariulu Carolu“, peisage frumose si costume gratiose; 3 caete; abonamentulu platitu inainte 10 lei noui, fiacare caetu se primesce la tote librariile“ etc.

Obicinuita a sprijini dupa putere silintiele pe terenulu literaturei si alu artei nationale, tramiseiu in 16 Maiu 1868 treidieci franci in auru (30 lei noui) domniloru George Ioanid & Comp. la Bucuresci pentru abonementu la susnumitulu uvragiu. Acesti domni, cari se numescu „librari ai curtei“ mi respundera in 17 Iuniu 1868 urmatorele:

„Domnul*) Polixene Fogarasi in Maros-Vásárhely.“

„Amu primitu cu onor. Dtale din 16 Maiu fr. 30 pentru Albumulu M. Sale, inse te anuciamu, ca din acestu Albumu nu au aparutu decatu 2 tablouri, care costa numai lei v. 18, prin urmare te rugamu a ne arata, voiti, a tramite acele tablouri, si restulu baniloru, seu se'ti tramitemu numai tablouri ori cum poftiti, te rogu aratane.

Ai Dtale servi

G. Ioanid & Comp.“

Absenta de a casa abia in Augustu putui respunde la aceta epistola, scriindu dloru librari ai curtei, ca prin abonamente naturalminte numai a-

*) S'a primitu in Brasiovu numai in 28 Februaru dupa espedarea Gazetei, mai tardiu decatu dela Vien'a, nu scimu cum. — R.

*) Se pare, ca DD. Ioanid suntu de parere a onoru comitate englese, unde si femecele vreau se alaga la parlamentu, pentru ca dupa sententi'a unui jude englesu femece e totudeodata si barbata! —

ceea voliu se ajungu, ca tablourile deja aparute se le tramita indata, era cealalte, dupa ce voru esi.

Pana astadi-me afu fara respunsu, fara tablouri si fara parale.

In astfelu de modu -si implinescu dd. librari ai curtei din Bucuresci comisiunile primite. — Or' dora cugeta cu membrulu la conferintia nationala din Timisior'a, dlu Iul. Grozavescu, ca „romanii din Transilvani'a nu merita se ne ocupamu de ei!“

Se vorbesce atata despre indiferentia pentru adoperarile nationale pe terenulu literaturei si artei. Credu, ca e de lipsa de a arata odata si dosulu medaliei. — Cu tota stim'a

M. Osiorheiu in 27 Februaru 1869.

Polixene Fogarasi.

Cuvenitulu deputatulu Alexandru Romanu

rostitu in siedinti'a camerei reprezentantilor Ungariei tienuta la 27 Novembre 1868, cu ocaziunea desbaterii generale asupra proiectulu de lege pentru egal'a indreptare a nationalitatiloru.

(Capetu.)

Celalaltu oratoriu eminente fu condeputatulu nostru Bartal. — Dsa dise, ca Europ'a are celu mai viu interesu pentru consolidarea imperiulu austriacu respective a imperiulu austro-maghiaru. Da, atentiunea Europei este incordata asupra acestui imperiu, ca-ci se indoiescu multi de poterea vitalitatii sale, de unde urmaza naturalminte, ca nimene nu i cerca aliantia Dsa -mi va permite inca una reflexiune la punctulu, unde vorbi de ecilibriulu european. Dupa parere d-sale, Ungari'a este unu punctu insemnatu alu acestui ecilibriu. Cumca ecilibriulu Europei catu este de schimbiosu, o scimu bine cu totii. — Sant'a aliantia, numita „Belle alliance“, inca a statoritu unu ecilibriu; inse in epoc'a noastra existe unu altu ecilibriu, si dupa modest'a mea parere, insusi imperiulu austriacu nu are vr'o importantia in acestu ecilibriu, mai vertosu deca vomu considera, ca imperiulu nostru are a se lupta cu nisce idee atatu de puternice, de cari este incungiu ratu astadi din tote partile. Se privimu in laturi, ce vedemu? Vedemu una Italia regenerata . . . (Strigari: Recede! Pucinu amu de a mai vorbi (strigari: Recede! O voce; Nimene nu recede!); vedemu una Prusia carea tinde la unificatiune. Dreptu, ca ceta din urma este cam pucinu crutiatoria in anectarile sale, ca-ci ea nu cere consentimentulu acelor'a, pre cari voiesce a i anecta; inse aici credu, ca ori cine va fi convinsu de adeverulu proverbiulu: „Celu flamendu nu astapta multu imbiatu“. Vedemu inca Romani'a si Serbi'a. Se nu uitamu, domniloru, ca statulu celu mai puternicu din Europ'a Angli'a, a fostu silitu a cede acestei idee puternice atunci candu, nu din marinitatea ei din precautiune, redede Greciei insulele Ionice.

Primii cu bucuria dechiaratiunea dlui deputatu Bartal, ca dsa nu voiesce privilegie seu prorogative si ca ar' fi capabile a renuncia chiaru si la sumele neinsemnate, destinate prin dieta teatrului nationale maghiaru. De si domnialui este numai alu doilea, carele in aceta camera dede espresiune unoru dechiaratiuni atatu de ecitabile si juste, primisca totusi recunoscinti'a mea sincera. Inse parasindu unu terenu ingratu si inechitu alu suspectiunarei, adica cumca domnialui nu mai considera nascerea ideii de nationalitate ca unu productu alu reactiunei, sciindu pote pre bine, ca reactiunea se servesce astadi de altii spre scopurile sale, — parasindu, dicu, acestu terenu, dlu Bartal pasiesce pre unu altu terenu mai periculosu inca, afirmandu adica, ca caus'a certeloru nationale diace in gravitatiunile esterne. Domniloru, eu me provoac la istoria. Pentru a poté atacá integritatea statulu, nu este de lipsa ca cineva se aiba consangeni afara de fruntariile tieriei si, intre cealalte nationalitati, provocandume cu deosebi la natiunea romana, desfidu pre ori si cine se-mi arate unu singuru casu din istoria, candu aceta natiune atatu de torturata se fierutu vr' unu ajutoriu strainu contra patriei sale. — Da, domniloru, consangeni ei erau acolo la fruntaria, inse ea nu i a chiamatu nici odata in ajutoriulu seu: aceia cari au chiamatu pre eroiculu Mihaiu Voda au fostu secuii; natiunea romana nu a chiamatu pre nimene, domniloru, sciindu bine, ca prin una asemenea procedere ea nu potea decatu se cada dintr'o sclavia intr'alt'a, ca-ci poporulu si fiii lui, acolo ca in Transilvani'a, erau considerati pre atunci, in acea epoca a feudalismulu, numai ca „res“. Prin urmare, gravitatiunea esterna nu este unu argumentu destulu de puternicu, domniloru, pentru a poté incrimina pre cineva de a ave

una intentiune ostile contra integritatii patriei sale. Insa nici consolidarea unitatii statului nu pote fi conditiunata dela dominatiunea unei singure limbe, precum se statorosece acésta in cele două proiecte; spre ajungerea acestui scopu se poftesce unu midilocu multu mai potinte: ide'a libertatii.

Au fostu unii aici, cari s'au provocatu la staturile libere si, in acésta privintia, chiaru si la Americ'a. Déca este vorba de una comparatiune, din partea mea, eu o primescu, cu tóte ca una asemenea comparatiune schiopatéza multu; se ni se dè inse libertatea din America, si apoi nu va mai fi cestiune de nationalitate.

Catu pentru condeputatulu nostru Makray, carele pare a-si fi aruncatu privirea in vreunu foiletonu alu nu sciu carui diplomatu, ca-ci domnialui cunoşce acum chiaru si aliantia între Romani'a si Rusi'a, nu potu decatu a i spune ca, ne potendume laudá cu relatiuni diplomatice, celu pucinu in catu amu cetitu cartea rosia, eu n'amu descoperitu acolo nimicu despre una asemenea aliantia; déca inse domnialui crede, ca proiectulu de lege alu maioritatii este „pana ceeá“ adevérata spre inlaturarea periculu ei ar' produce una atare aliantia — ca-ci este cu potintia cá domnialui se fia confundatu cuventulu unghurescu „muszka“ cu latinesculu musca“, pre carea ar' voi a o omori pote cu proiectulu din cestiune, dreptu ecivalinte alu papirului numitu „Zacher“, — déca, dicu, periculu unei aliantie romano-ruse s'ar poté delaturá, dupa parerea dlui Makray, prin proiectulu celu combatu eu, apoi nu mi pasa, fia dupa credintia dsale.

Condeputatulu nostru Kvassay, numindu pre deputatii cari -si redicára vocea in favorulu nationalitatiloru de „avocati nechiamati“, s'a servitu de una espresione neparlamentaria; eu i o pardonezu, ca-ci, atacandu pretensiunile nationalitatiloru, domnialui este consecinte: sub sistemulu lui Bach, domnialui serviea statulu cá Gerichts-Adjunct in Beregszász, si se dice, ca atunci érá germanisatoriu; acuma, devenindu maghiarisatoriu, precum lu vediuramu in discursulu seu, domnialui nu este, precum disei, decatu consecinte.

Eu sustienu, ca toti acei domni deputati, cari vorbira aici in numele natiunei slavone (teutiesci), au caditu in smint'a carea ei s'au indatinatu a o aruncá altor'a, si, abstragundu dela procederea loru prin carea ei vatema interesele acelu bietu poporu, eu credu, ca domnialoru, prin argumentatiunile nebasate de cari se servescu, in locu de a servi causei ce voiescu a promové, i prejudeca mai multu.

In fine, fiindu vorba de deciderea acestei cauze importante, eutezu a chiamá atentiunea onor. camere la impregiurarea, ca insusi dlu ministru alu instructiunei publice marturisescu in brosiur'a sa: „Despre cestiunea nationale“, ca acésta cestiune nu se poté decide prin votulu nici unei maioritati; ea nu se poté decide decatu pre basea dreptatii si a ecuitatii, asia precum s'a si promis mai de multe ori din partea camerei. Deci rogandu pre onorabil'a camera, cá se staruiesca a deslegá acésta cestiune asia, cá patri'a se nu fia espusa unui periclu, in urmarea caruia altii se o deslege cá si Alexandru celu mare nodulu gordianu, si cá se nu se adevéréscá proverbialu: „Dum finguli pignant, universi vincuntur“, suferindu adica cu totii una dauna imensa prin certele nóstre, si cá se nu implinésca cuvintele Santei Scripturi: „Va veni mirele si nu veti avé oleiu in lampele vóstre“, — primescu proiectulu de lege alu minoritatii. — „Fed.“

UNGARI'A. Fói'a oficiala „B. Közlöny“, a duce cercularea ministrului de finantie indreptata oficialoru finantiarie, precum urméza:

„Facundunise din mai multe parti intrebarea: ca la casu candu nóuele organe finantiarie n'ar aruncá darea nóua pana la terminulu refuirii, atinsu in § 12 alu art. XXI din 1868, si prin urmare sum'a contributiunei anuale inca nu se scie, poté se trage, dupa aceea dare, procentulu de intardiare conformu §-loru 14 si 15 din art. XXI? se da urmatori'a instructiune:

„In intiesulu sustatorieloru regulamente finantiarie, lasate in valóre conformu §-loru: 49 art. XXII, 1 art. XXIV si 76 art. XXVI, pana la aruncarea darei nóue, contribuentii suntu detori a respunde censulu loru conformu aruncarei din anulu trecutulu.

„De aici urméza de sine, ca contribuentii, cari nu-si voru rafuí censulu in proportiunea darei din anulu trecutulu la terminu staveriti in § 12 art. XXI, aceia la totu casulu au a platí procentele de intardiare, ér' cei ce au platitu si inainte pentru venitoriu, voru fi dispensati de procentele respective.

„Alcun s'au facutu dispusetiunea, cá arun-

care dariloru nóue se se inchiaie cu orice pretiu in lun'a ultima a anulu precedentu, transpunenduse in aceluasi anu comuneloru contribuente.

Bud'a 15 Febr. 1869.“ —

Cronica esterna.

INTRUNIREA ELECTORALE

din sal'a Slatinénu. Luni, 3 Febr. 1869.

(Urmare.)

D. I. Brateanu. Abusurile dloru, care inainte devenisera unu feliu de dreptu recunoscutu, toleratu, au inceputu celu pucinu in mare parte se dispara; déca se mai strecurá abusuri mici, acestea erau de acele care nu poteau se se véda si se se lovésca, inse cele mari perisera; acésta nu prea facea bucuria celoru, care pana aici traisera dintr'ensele. . . .

— (Se aude unu flueratu.)

(Miscari.)

O voce. Afara.

D. I. Brateanu. Dloru este libertate absoluta, lasati se fluere ori cine.

O voce. Suntu ferestrele deschise; fluera gardistulu pe ulitia.

D. I. Brateanu (urmandu). Dloru si chiaru déca s'ar fi flueratu aici, libertate absoluta. Nu se poté produce lumina, decatu atunci candu vine fiacare se-si exprime sentimentele si vointia sa, candu cei cari suntu de alta opiniune voru veni se -si o exprime la tribuna. Sciu ca au unii hotarire se vina se vorbésca, si prea bine facu, inse s'o face cu lealitate, astfelu incatu se nu provóce scandaluri de acelea, care se dè dreptu politiei, si dupa dens'a parchetului se intervía si poté se ne deschida si usile puscariei (aplause).

O voce. N'are se fia.

— Liniste.

D. Brateanu (urmandu). In acesti dinurma ani s'au facutu in Romani'a mai multe siosele, de catu in diecimi de ani. Erau unele incepte de cate 10—12 ani si nu se mai faceau, din ce cauza nu sciu, ca-ci bugetulu érá totudéun'a bine incarcatu; dar' faptulu este, ca se mai terminá; astfelu érá sioséu'a de aici la Iasi, dela Iasi la Galati, precum spre Oltu. S'a votatu legea drumuriloru judeciane, care au se aduca cele mai mari folóse Romaniei. Ele ne voru dá pitióre cá se potemu amblá prin tóte coltiurile tierei; dicu pitióre, pentru ca soseselele suntu adverate pitióre pentru o tíera; prin ele se inlesnescu transportarile in tóte partile; prin ele comunica localitatile cele mai departate; si toti sciti catu este de folositoriu acésta pentru comerciu si pentru tóte interesele societatii; fara drumu, o societate este fara pitióre. S'au votatu drumuri de feru, si déca sioselele ne voru dá pitióre, drumurile de feru ne voru dá aripe, ele voru legá mai multu unirea între tóte partile Romaniei (aplause).

Dloru, s'a facutu si altu ceva, de vr'o 6, 7 ani de dile, tíer'a romanésca pareá, ca e o tíera cucerita de o potere, care nu avea se siéda multu intr'ens'a; nimeni nu mai batea nici unu cui in parete. Eu amu fostu si in puscaria si totu cautamu se facu cate ceva, acolo in camera unde credeamu, ca amu se remaiu cateva luni; dar' dloru, se credeau, se vede, atatu de vremelnici in Romani'a, in catu nici in beserica, nici in scóla, nici in administratie, nicairi in fine, nu mai ingrigia de nimicu, nu mai batea nici unu cuiu cá se intretia lucru in buna stare; este unu anu séu 1 si diumetate de candu tóte s'au mai reparatu, de candu s'au imbracatu cu hain'a de veselie, cu hain'a de serbatória (aplause).

Voci. Traiesca Brateanu (ura!).

D. I. Brateanu. Dupa ce amu esitu dela potere, au venitu adversarii nostrii si au cautatu se face se se crédia, ca s'ar fi facutu de noi abusuri pe catu amu fostu la guvernii; dar' aceia chiaru, cari ne-au acusat, nu au indrasnitu se dica deadreptulu, ca le-amu facutu noi, inse au disu, ca s'au facutu, amicii nostrii. Eu credu, dloru, ca unu omu, care n'are nici frica nici rusine si fura pentru amicii sei, cu atatu mai multu va fura pentru densulu, pentru ca pelea este mai aprópe decatu camasi'a, asia dara, ori amu fostu hoti, si amu furatu si pentru noi si pentru amicii nostrii, ori n'amu fostu si atunci n'amu furatu nici pentru noi nici pentru amicii nostrii. Adversarii nostrii au disu, ca amu facutu abusuri, pentru ca, candu s'a adus silitr'a ce comandaseramu cá se facemu prafu de pusca, amu scutitu pe contraci de vama si ca aram'a, care s'a adusu pentru capsulele si cartusiele armelor celoru nóue, ar' fi mai prósta decatu

se prevedea in contractu. Nu sciu ce calumnii se mai arunce asupra nóstra! apoi sciti, dloru, catu facea tóta aram'a? Nu facea nici 400 de galbeni, prin urmare chiaru déca ar' fi fostu mai prósta de catu ce trebuia se fia, catu de mare trebuia se fia furulu?!? Apoi dloru, d'amu fi voitu se abusemu aveamu alte ocațiuni mai mari.

Candu amu fostu in ministeriu, la 1866, dupa venirea Domnului Carolu: D. Brateanu, care érá la Parisu, ne tramitea la depesi intr'un'a, prin cari ne consiliá se facemu imprumutulu Oppenheim. — Noi amu refusat. Apoi, dloru, la imprumutulu acésta, sciti dvóstra ce s'a cheltuitu? Numai unu diurnalistu, care a intervenitu pentru icestu imprumutu, i s'a datu vre 20 séu 30 de mii de galbeni; mai pe urma s'a mai facutu o alta mica operatiune, unde a fostu dati alti 6 sute de mii de franci. Déca dara la aceste mici operatii s'a facutu atata cheltuiéla, poteti intielege catu ar' fi trebuitu se ié unu ministru, care s'ar fi otaritu a face abusuri? s'asiu fi potutu-o face, dloru, fara nici o grigia, si pe urma . . . nici usturoiu n'amu mancatu nici gur'a nu-mi putiea. Asiu fi avutu 30—40 mii de galbeni dintr'o vorba. Amu refusat si apoi amu si esitu din ministeriu.

Cu drumurile de feru, dloru, este o operatiune de mai multe sute de milióne de franci, 3 sute milióne, cari facu unu bilionu de lei vechi, o suma cu care nu prea suntemu noi familiarisati.

Ei dloru, sciti ce anu facutu la drumulu de feru? N'amu vediutu pe domnii concesionari singuri, ci totudéun'a cu comisiunea camerei, in care erau reprezentate tóte fractiunile camerei; erau si din drépt'a si din stang'a, si din midilocu, si din fractiune, chiaru negociarile preliminarie n'amu voitu se le facemu noi, ce amu lasatu pe Domnitoriu singuru se tracteze la Berlinu, fiinduca nici lui si mai cu séma lui, nu voicamu se'i remana cea mai mica banuiéla; scieamu cate calumnii érá se se arunce pe urma, si vroicamu se scia elu, se se scia bine, ca n'amu tractatu eu, si prin urmare se nu póta prinde nici langa densulu acei calumniatori, cari erau se spuia ca noi amu luat vr'o pará dela drumurile de feru. Afirmu dara, ca acésta insemnata concessiune s'a datu fara celu mai micu abusu (aplause). Vorbescu de drumurile de feru prusiane de Strusberg, dloru; nu dicu totu astfelu de drumurile de feru Oppenheim, ca-ci nu sciu déca de acolo nu s'au luau, nu de noi negresitu, ci de altii ilaritate).

Faceti acum socotéla, dloru, déca dela drumulu de feru s'ar fi luat numai unu la suta ar' face trei milióne de franci, 300.000 de galbeni, si cu ce amu fi potutu luá si dela imprumutu si alte intreprinderi s'ar fi potutu sui la vr'o 500.000 galbeni.

Ei dloru, apoi unu omu care a avutu . . . chilipiruri, gheliruri, cum ar dice altii, — de asemenea natura, care s'ar fi potutu folosi si se dica, apoi, ca nici usturoiu n'a mancatu nici gur'a nu'i putiea, cum a facutu multi in tíer'a romanésca . . . (aplause mari, bravo), vedeti unde potea ajunge. Mi asiu fi facutu stare mare, asiu fi astadi totu asia de bogatu cá Stirbeiu, cá Bibescu, asiu fi in fine dintre cei mai bogati ai tierei si mi s'ar dice si omu cinstitu, (Risete, aplause.) Si candu se scie, ca au trecut prin manele nóstre asemeni afaceri, se se dica, ca m'amu dusu eu se facu abusu de 400 galbeni!! Eu, dloru, amu cheltuitu si inainte si 'ntimpulu aflarei mele la potere, mai multe mii de galbeni din pung'a mea pentru cauza comuna (aplause vii). De multe ori in strainatate amu mancatu cum se nu dè Ddieu, altor'a . . . amu unu amicu aici, care scie ca pe candu mancamu asia prostu in catu me bolnavieamu, pe de alta parte damu mai multe mii de franci pentru cauza nationale, mii de franci eu care asi fi potutu se manancu bine si se traiescu bine . . . (uriasie aplause neintregrupe, bravo!).

Dar', dloru, drumurile de feru s'au datu pe candu eramu noi la potere, fara nici unu abusu, si acésta poté este faptu pe care nu-mi 'lu voru ertá unii nici odata. Asemeni chilipiruri nu se intalnescu de multe ori in viétia ómeniloru si se intielege, acei deprinsi cu abusurile nu au se se mai intalnésca cu ele, fiinduca au apucatu de s'au facutu, fara cá dloru se fi fostu in positiune de a se folosi.

Decatu, dloru, darea in concessiune pe care amu facut'o noi, este numai cea d'antai operatiune; mai este acum o a dóua operatiune, este punerea in lucrare, este seversirea lucrarei, aici e totulu. Ori cine scie, ca tocmesci o haina, dupa placulu dtale, cu diece galbeni, dar' déca va fi s'o primésca unu altulu, unu tovarasiu ócreare alu dtale, care nu prea este scrupulosu, poté ca in locu se ti se

dè acea haina, care se valoreze diece galbeni catu ai tocmit'o, ti se va dá un'a abia de cinci galbeni.

Acésta, dloru, este a dóu'a operatiune a drumurilor de feru. Pentru 300.000 franci póte se se face o lucrare care se valoreze 150.000 franci; se vedemu dar' si pe dloru acum, voru fi totu asia de scrupulosi, cum amu fostu noi, si déca voru stari se se face lucrarea pe cate milióne s'au tocmitu.

Asemenea si pentru drumulu de feru dela Giurgiu, care are se se predè in tómn'a viitória; elu s'au facutu cu banii statului; si acolo érase póte pentru lucru care s'au platitu diece galbeni se se primésca numai lucru de cinci galbeni.

Asemenea cu podurile de feru, a caroru valóre se suie la o suma de vre 33 milióne; dupa contractu controlarea se face la predare, care va fi in anulu acest'a. Ele au inceputu de acum se se cam derime, pana a nu se seversi constructiunea lor, suntu dara persóne cari au interesu, cá se nu fia la potere ómeni de aceia, cari prea se uitá de aprópe la lucru candu ilu primescu; d'aceia e bine, de aceia si-au pusu toti poterile cá se nu fia de acestia la guvernú.

Inse, dloru, aceste lucruri, de si mari, suntu amenunte, fiinduca suntu cestiuni din intru, lucrari pe care potemu se le refacemu la locu; aveti exemple, ati vediutu ca de vreo cativa ani, toti au risipitu, si déca a voitu Ddieu si natiunea, si a avutu sórtea in man'a ei, intr'unu anu, doi, amu reparatu totu golulu lasatu; de vreo siépte, optu ani de dile, de risipa, (aplause, bravo). Prin urmare acestea lucruri asia de importanti prin ele in-sele, suntu secundare facia cu altele multu mai importante. Me esplicu: cá se potu se fiu liberu; cá se potu se fiu bogatu; cá se potu se fiu fericitu, trebie antaiu se fiu; prin urmare cestiunea nationalitatii este cestiunea care predomnesce tóte cestiunile.

Natiunea romana, Romani'a, a fostu pana la o vreme la dispositiunea tuturor strainilor; cine se sculá mai de diminétia si intrá in Romani'a, in Valachi'a si Moldov'a, acél'a se folosiea; si nu numai ca intrá poteri mari, precum Austri'a, Rusi'a, dara inca fiacare pasia de pe marginea Dunarei 'i plesniea prin capu se se imbogatiésca, dedea o raita prin tiér'a romanésca cu cateva mii de turci si o sleiea pentru mai multi ani; apoi fiacare starostelu alu unei poteri straine asiediatu in tiéra, avea pretensiunile cele mai mari, se credeau de dreptu stapanu in tiér'a romanésca (aplause).

Imi dicea intr'o di unu domnu consulu — candu eramu ministru, negresitu — imi dicea: „pana candu o se fia acésta neintelegere între noi?“ — Eu i amu respunsu: pana candu vomu uita noi, ca amu fostu la dispositiunea dvóstra, c'amu fostu robii, selavii dvóstra si pana ce si dvóstra veti uitá ca ati avutu folóse in tiér'a nóstra, pe care nu le mai aveti, pana candu veti uitá c'ati fostu. . . „C'ati fostu pasi, vrei se dici, me intrerupea consulu. — Dta o spui, raspundeamu eu, tu ai disu, cum a disu Christosu.

Acéstea, dloru, le spuneamu fostiloru deputati, si le mai diceamu:

Candu a voitu Ddieu se dè Romaniei, barbati cari se lupte pedtru a desrobi mosi'a loru cea mare, patri'a; candu ne-a datu tari'a si poterea de a scapá, si ne-amu vediutu si noi stapani acasa la noi, proprietari in deplina proprietate, sciti ce s'au intemplatú?

Amu vediutu omeni liberali, cu cari amu luptatu si cari au luptatu cu noi dela 1848 pana la impropriarirea tieraniloru, cari au facutu totu cá se i impropriarésca, se i desrobésca si dupa ce s'au desrobitu si s'au liberatu tieranii, acei ómeni s'au dusu pe la mosiele loru si vediendu, ca acelu tieranu, care pana in ajunu veniea inaintea lui cu caciul'a in mana, umilitu, cu curcanu caraindu la subtíora; (ilaritate), acum nu mai éra asia; vediendu, ca trecea pe la pórtá lui si se duce inaintea fara macaru se se oprésca, fara se mai aibanimicu la subtíora, atunci chiaru acelu boieru liberalu nu i a venitu bine (ilaritate).

Asia este si cu Romani'a. Venieau nemtii si boierii de pe atunci se gandeá catu mai curendu cum se le mai dè gasde, cum se le dè mancare, cum se le dè halaturi, cum se le dè scufe etc. (ilaritate).

Veniea muscalii, turcii, asemenea; tóte se facea bine, tóte mergeau pe tipicu (ilaritate). Cu nemtii gut Morgen, cu muscalii zdrasti, cu turcii sabansaerotsun (risete, aplause).

Erá rarú boieru care se nu le scie tóte acéstea; purtau siepci albe candu veniea muscalii, fesuri candu veniea turcii, caciuli séu mai sciu eu ce candu veniea nemtii.

Cum voiti dar' acum cá acei straini se nu fia totu asia cum amu fostu unii din noi dupa impropriarirea tieraniloru. Ne veniea greu candu vedeamu pe tierani ca trecea pe langa noi si nu-si mai scotu caciul'a din capu; totu asemenea le vine greu si strainiloru candu sciu ca, mai inainte, ori candu veniea gustu se face o invasiune in tiér'a romanésca, cu tufea verde la caciula, éra intempinati cu flori, cu paine si cu sare si candu vedu, ca astadi romanii le dieu, veniti déca aveti pofa, dar' o se ve primimu de asta data cu pusc'a in mana si cu palasc'a plina cu plumbu (entusiastice aplause).

Nu le vine bine, dloru, si dvóstra trebie se intielegeti.

Apoi pe langa acest'a, déca pe atunci erau de datu concessiuni de feru, de siosele, de poduri de feru si ori ce contracte de acéstea, fiacare strainu interveniea, isi avea partea sa. Ei bine, astadi nu mai au acea parte si i finesce, ca acést'a nu le vine la socotéla.

Apoi dloru, mai puneau si ómeni in slujba, dau si caftane (ilaritate).

In vremea vechia, dloru, fiacare omu iscusitu in tiér'a romanésca avea de protectore particulariu cate unu consulu prin midilocirea caruia ajungea si la caftane, si la vistieria, si la postelnicia si chiaru la Domnia (aplause).

Cum vreti acum cá aceia cari ajungeau prin asemenea midilóce, si aceia cari se folosieau de acele midilóce, se se impace cu starea lucrurilor de astadi?

Ce mai este unu consulu astadi? si boierulu la cine se se mai duca? Trebie se muncésca si elu cá tóta lumea, de diminétia pana sér'a cá se ajunga a fi ceva; acum nu este destulu se face numai o visita, séu se primésca unu ploconu.

Dara éra ceva mai multu, dloru; éra o viia neingredita si paraginita, stapanulu viei éra unu nevoiasiu astfelu, ca fiacare vecinu avea ochiulu pe acésta vii'a; fiacare din ei dicea; a mea are se fia si pe pacatosulu acél'a care se crede, ca este propriariu, o se'lu facu vieru (aplause).

Ei bine, cum vreti se fia multiamiti acei vecini candu s'au pomenitu, ca viie incepu se se ingradésca, se se sadésca, se se face siantiu impregiurulu ei; si ca propriariulu ei se redica, isi rasucesce mustati'a si pune pusc'a la umeru (aplause prelungite). Asta nu este gluma! (aplause, ilaritate).

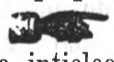
Atunci a inceputu se se gandesca, se védia cum o se póta se'ia pusca din mana, se'ia mai ciontésca mustatile si déca se póte se'ia mai retedie si pitiórele (aplause).

Ei, dloru, aici sta cestiunea. Tóte celelalte suntu jucarii pe langa cestiunea cea mare; si fiti incredintatii n'ar fi la ordinea dilei, déca unii n'ar vedé cu parere de reu, ca viia se ingradesce, ca se face siantiuri, se punu butasi, araci, ca vierulu s'a imbarbatatu, ca a inceputu se aiba consciintia de drepturile sale, se iè pusc'a in mana, ca vechiaza nu numai elu, dar' ca striga si la altu vecinu ce este in aceeasi conditiune cu elu: ca scólete mai vecine, baga de séma, ca déca -mi va luá viisiór'a mea o se fia vai si de tine (aplause).

Déca tóte astea n'ar fi la ordinea dilei, n'amu vedé contra nóstra inversiunarea ce vedemu.

(Va urmá.)

Post'a nóua. In 27 in Solnocu inter. in adunarea com. comitatului D. G. Manu dechiara, ca romanii nu potu participa la alegeri si cere a se lua propunerea temeiloru la protocolu.

 In Gherl'a pentru comit. Dobocei se invita intieleginti'a din comitatu la conferinti'a partitei nationale pe 4 Martiu la 10 óre inainte de amédiadi. Invitarea e din 23 Febr., vomu publica o si tóta. —

„Fóiea ofic.“ din Bud'a-Pest'a publica una resolutiune pre inalta a regelui, cumca bunurile confiscate statatórie sub administratiunea erariale, miscatória si nemiscatória, precum si muntii revindicati, banii de monturu si locurile militari ale desfacutului regimentu secuiescu Ciucu-Treiscaune si

ale regimentelor de cavaleria, se se dè inderceptu la comunele parte ciucane si treiscaunene. — Óre cum va urma preanalt'a resolutiune in privinti'a f. regimete de romanii I si II-le totu in obiectulu acésta? Speramu, ca inaltiatulu imperatoru si rege va fi dreptu si cu romanii, cari i au fostu si ei suntu atatu de credintiosi, incatu au devenitu proverbiali, de neclatiti in aderinti'a sa. —

Madridu 25 Februaru. Cortesii au proclamatu pe Serrano de siefu supremu alu poterei executive. Serrano a disu: „Primescu pentru patriotismu poterea suprema. Abusulu de potere este imposibile fara prerogative; refusu prerogativele, compezu pe concursulu intregi adunari. Ambitionezu numai de a reintrá in viétia privata, dupa ce -mi voiu indeplini datori'a catra patria“ (aplause).

Constantinopole 13 Febr. st. n. Ministeriulu s'a schimbatu in modulu urmatoriu: Ministeriulu afaceriloru straine s'a unitu cu alu marelui viziratu; ministrulu de resbelu Namyk s'a inlocuitu prin guvernatoriulu de Candi'a, Hussein; Kiamil Pasia s'a numitu presiedintele consiliulu de stat, si Midhat-Pasia guvernoriulu de Bagdad. S'a mai mutatu Mehemed-Rusdy-Pasia, in a caruia locu cá ministru de finantie s'a numitu Sadyk-Efendi, care a capatatu si titlu de Bala. — In loculu lui Fuad-Pasia nu s'au numitu inca nimene. — Sultanulu a ordonatu cá unu vaporu alu arsenalului seaduca remasitiile lui Fuad-Pasia (dela Nizza, unde mori in 30 Ian.). — „C.“

Varietati.

— (Donu regescu.) Imperatulu a asignatu din civilist'a sa teatrulu ungurescu din Pest'a pre an. 1869 una suma de 60.000 fl., inaltiandu teatrulu la rangulu de teatru reg. de curte. —

— Una corespundintia locala din Pest'a dice ca, amesuratu sciriloru sosite eri in Bud'a, Maie-statile Sale imperatulu si imperatés'a voru sosfi aici inca inainte de finea lunei acéstea, de unde apoi insociti de dlu ministru presiedinte voru calatori catra Croati'a. In curtea regésca se facu deja pregatirile necesare pentru primirea inaltiloru óspeti. —

— (Denumire.) Aflamu din fói'a oficiala „B. Közl.“, ca d. Iuliu D. Bardosi, fostulu practicantulu de conceptu la guvernulu transilvanu, e denumitu conceptistu la ministeriulu cultelor si instructiunei publice. — „Fed.“

— Serbarea dilei aniversare a fondarei vechi academie Vasilianu) a avutu locu in diu'a de 30 Ian. — Dupa ce se adunara in curtea universitatii toti elevii scóleloru din Iasi, studentii universitatii si intregulu corpu profesoralu, procesiunea a mersu la beseric'a Trei-Erarchiloru unde s'a celebratu servitiulu divin, dupa care in sal'a institutului Vasilie Lupu de rectorele universitatii d. St. Miclea, directorele inst. Vasilie Lupu, d. G. Petrovanu si prefectulu judeciului d. G. Marsescu, au tienutu discursuri ocazionale. Sér'a, institutulu Vasilie Lupu éra luminatu si profesorii institutului au datu unu micu banchetu. —

— Stabilimentulu imprimeriei unde se fabricase marcele postale, pentru Franci'a si alte state, scóte pe fiacare di cate 2 milióne marci postale. Fabricatiunea timbreloru postale se face sub controlulu statului. Productiunea marciloru éra in 1849 numai de 19.000.000; in anulu acest'a va ajunge aprocsimativu la 500 milióne. — „C.“

CURSURILE

la bursa in 2 Martiu 1869 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 81	cr. v. a.
Augsburg	—	—	121 „ 25	„ „
London	—	—	123 „ 20	„ „
Impromotulu nationalu	—	—	63 „ 50	„ „
Obligatiile metalice vechi de 5%	—	—	63 „ 50	„ „
Actiile bancului	—	—	737 „ —	„ „
„ creditului	—	—	298 „ 30	„ „

Obligatiile transilvane ale desarcinarii pamentului in 25 Februaru 1869:

Bani 74 50 — Marfa 75.—.